

WONDELGEM, BOTESTRAAT 98-100

Gunter Stoops

Naar aanleiding van de aanleg van twee voetbalvelden met accommodatie, gelegen aan de Botestraat 98-100 te Gent–Wondelgem (kad. afd 30, sectie C, percelen 223f, 204p, 204x en 204w) voerde de Dienst Stadsarcheologie van de Stad Gent hier een verkennend archeologisch onderzoek uit in de week van 21 tot 25 mei 2007 (opgravingsvergunning 2007/57)¹. Het terrein dat voor onderzoek in aanmerking kwam, was een meer dan dertig jaar oud verwaarloosd voetbalveld met ten noordoosten een naastgelegen smallere strook waar eveneens twee goals op stonden. Met behulp van een graafmachine met platte bak van ca. 1.60 m werden negen prospectiesleuven van elk ca. 95 m lang gegraven door de ploeglaag (afb. 1, 2 en 3).

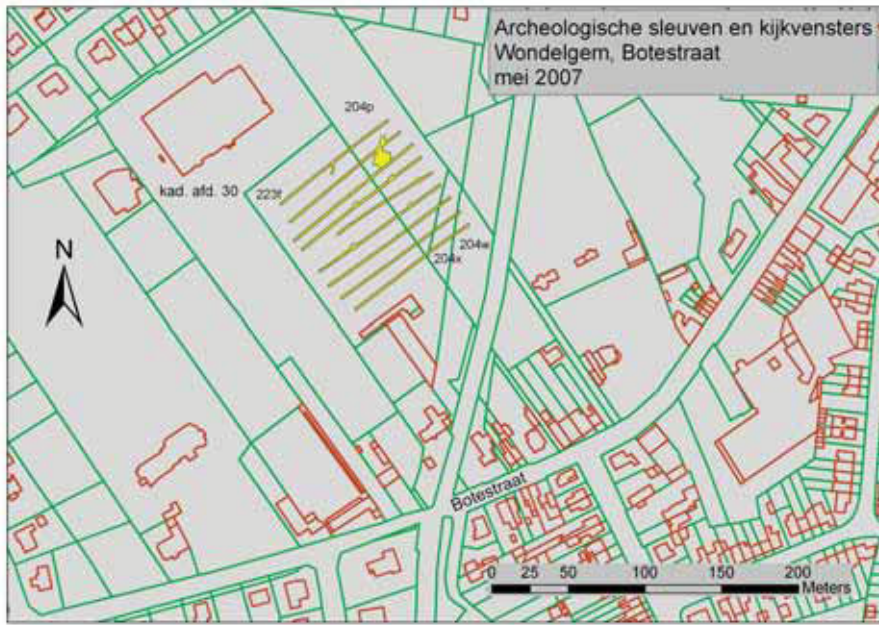
Bij aanvang lag het maaiveld op ca. 7.30 T.A.W. De gronden staan op de bodemkaart als matig natte lemige-zandgronden met verbrokkelde humus of/en ijzer B horizont geklasseerd. De dikte van de ploeglaag varieerde van 30 tot meer dan 60 cm (afb. 4 en 5). Een oude perceelsgracht die een noordoost-zuidwest verloop kende werd in alle negen sleuven herkend (sporen 2, 5, 9, 11, 17, 20, 18, 22 en 25). Een doorsnede leverde enkel post-middeleeuws materiaal op. Deze gracht valt samen met de huidige perceelsgrens die ook al te vinden is op 19de-eeuwse plannen. De gracht werd waarschijnlijk bij de aanleg van de sportterreinen gedempt (afb. 6).

Het zuidelijke deel van het terrein had een beduidend dikkere ploeglaag; vermoedelijk heeft men bij de aanleg van het sportveld nog teelaarde aangevoerd. In het noordelijke deel was de ijzer B horizont goed bewaard en vormde hij er een harde ijzerkoeklaag. Plaatselijk was deze doorbroken door oude boomwortelgangen en recentere ploegsporen (afb. 4 en 7). Deze perforaties werden dan later gebruikt door wormen met in hun kielzog mollen. Sporen van boomwortels en windvallen

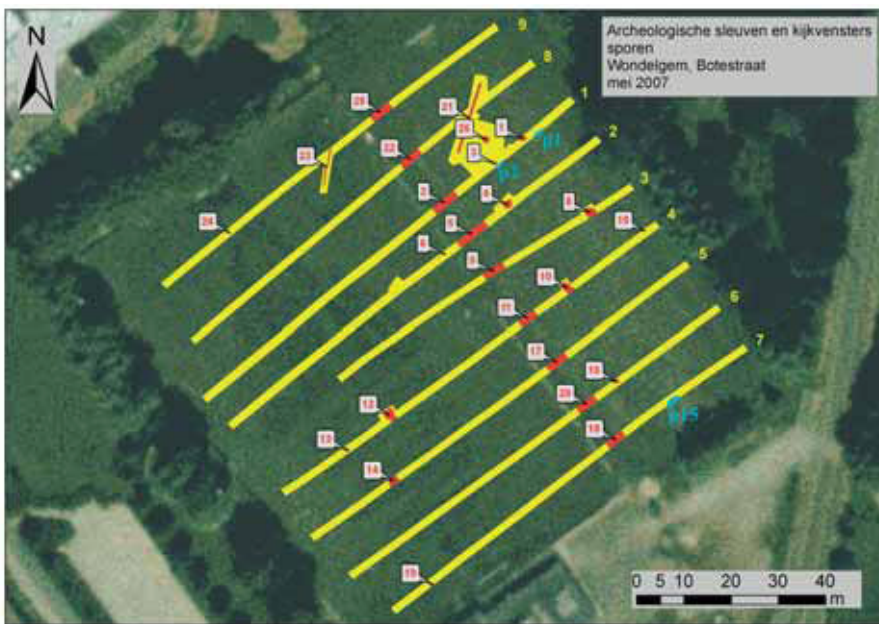
kwamen hier veel voor (vb. sporen 10, 12, 14, 16, 19 en 1, 3, 6, 8, 24, 26) (afb. 8). Waarschijnlijk was het zuidelijke deel al langer in cultuur en verklaarde dit de dikkere teeltlaag en het homogener voorkomen.

Enkele sporen waren duidelijk van recente datum, onder andere de sleutelgatvormige verstoring (spoor 4) (afb. 9) en enkele paalsporen die mogelijk met de perceelsafbakening te maken hebben (sporen 7 en 15). Spoor 13 kan als een oudere paalkuil geïnterpreteerd worden, maar gebrek aan archeologisch materiaal maakt een datering onmogelijk (afb. 10). Wel duidelijk antropogeen waren twee lineaire sporen met een zuidwest-noordoost verloop (afb. 11 en 12). Spoor 21 kon over een afstand van ca. 16 m worden waargenomen. Enkel de onderkant van deze spitsgracht was bewaard (ca. 6.60 T.A.W.); hogerop was door de intense bioturbatie geen aflijning mogelijk. Ook hier kan bij gebrek aan dateerbare materialen geen datum vooropgesteld worden. Wel bestaat de vulling deels uit grijs uitgeloozd zand zoals ook bij de windvallen opgemerkt werd. Dit zand is afkomstig uit de uitgeloozde A2 horizont, die vroeger deel moet uitgemaakt hebben van de natuurlijke bodem, maar door ploegen en bioturbatie volledig verdwenen was. Spoor 23 lag 26 m oostelijker, leek recentier (geen uitgeloozd zand in de vulling), maar liep ongeveer evenwijdig en kon ca. 8 m gevolgd worden. Beide lineaire structuren kunnen aan niets gelinkt worden.

¹ Dit geschiedde in samenwerking met de Dienst Bouwprojecten van de Stad Gent.

afb. 1: Situering van de proefsleuven en kijkvensters (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 2: Aanduiding van de sporen en profielen op een luchtfoto (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 3: Overzicht van het terreinwerk (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 4: Profiel 1: dunne teeltlaag en bioturbatie, voornamelijk boomwortelsporen (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 5: Profiel 2: dikke teeltlaag en bioturbatie, voornamelijk mollengalerijen (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 7: Profiel 15: ploegsporen in de harde ondergrond (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 6: Spoor 2: de perceelsgracht (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 8: Spoor 12: een windval (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 9: Spoor 4 (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 11: Het lineaire spoor 21 (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 10: Spoor 13, mogelijk een paalkuil (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)

afb. 12: Het lineaire spoor 23 (Stad Gent, Dienst Stadsarcheologie)